

Άννα Κυριακίδου

«1984 - Ο Μεγάλος Αδελφός» - Σκέψεις πάνω σ' ένα βιβλίο

Η προπαγάνδα, η χειραγώγηση των σκέψεων και των αισθημάτων των ανθρώπων στον 21^ο αι. εξακολουθεί και υφίσταται ακόμη και σε κοινωνίες δημοκρατικές.

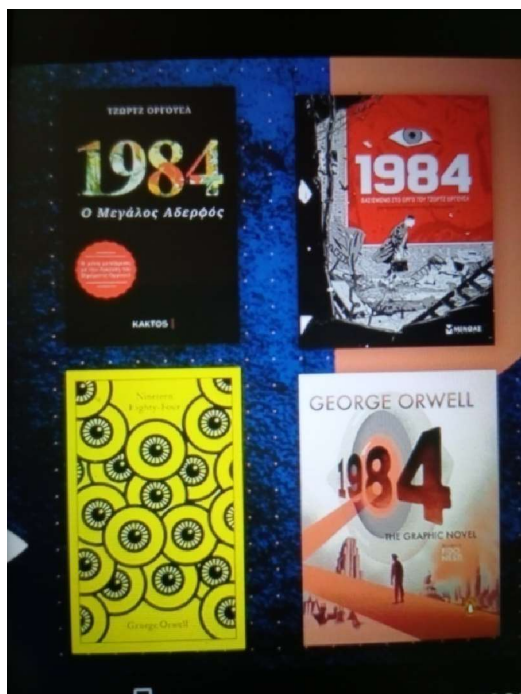
Πολλές φορές τη χειραγώγηση αυτή δε μπορούμε να την συνειδητοποιήσουμε, γιατί τα ΜΜΕ και τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης δίνουν πρόσφορο έδαφος σε τέτοιες πρακτικές.

Η προπαγάνδα παίζει σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση συνειδήσεων. Υπάρχουν πολλά παραδείγματα στη σύγχρονη ιστορία.

Στον πόλεμο στο Ιράκ τα τηλεοπτικά κανάλια της Ευρώπης και της Αμερικής χειραγώγησαν τις συνειδήσεις του κόσμου λέγοντας ότι το Ιράκ είναι απειλή, εξυπηρετώντας τις πολεμικές πολιτικές των εμπλεκόμενων κρατών.

Στον πόλεμο Ουκρανίας - Ρωσίας διαπιστώνουμε ότι πολλά τηλεοπτικά κανάλια μεταδίδουν ψευδείς πληροφορίες, γιατί είναι χειραγωγούμενα από τις κυβερνήσεις.

Ακόμη όμως και με την πανδημία του κορωνοϊού συνειδητοποιήσαμε ότι η εξέλιξη της τεχνολογίας δίνει τη δυνατότητα στο κράτος να επιτηρεί την κάθε κίνηση του πολίτη.

Πιο επίκαιρο από ποτέ είναι το βιβλίο του ΤΖΩΡΤΖ ΟΡΓΟΥΕΛ «1984 - Ο Μεγάλος Αδελφός», που εκδόθηκε το 1949.

Είναι ένα από τα σημαντικότερα βιβλία του 20^{ου} αι. και θεωρήθηκε προφητικό.

Το «1984» εξιστορεί στιγμές ενός ολοκληρωτικού, αστυνομικού καθεστώτος στο Λονδίνο. Τα πάντα, όλη η ζωή, παρακολουθούνταν από τον Μεγάλο Αδελφό. Μέσα στα σπίτια υπήρχαν οι τηλεοθόνες, όπου το κόμμα διαμόρφωνε τη ζωή και τις συνειδήσεις των μελών του.

Υπήρχαν όμως και οι ερασιτέχνες κατάσκοποι, που μαρτυρούσαν όποιον έβλεπαν να κάνει κάτι διαφορετικό

και ύποπτο πέρα από αυτό που πρόσταζε ο Μεγάλος Αδελφός.

Ο Μεγάλος Αδελφός ήθελε να ελέγχει τα πάντα, τις κινήσεις, τις σκέψεις των μελών του, το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον. Ο ήρωας του βιβλίου, ο Γουίνστον, άρχισε να γράφει ημερολόγιο, γιατί αμφισβητούσε όσα το κόμμα έλεγε, ό,τι έκανε για τα μέλη του, με το φόβο μήπως ανακαλύψει η αστυνομία τις σκέψεις του. Αυτό που σκεπτόταν συνεχώς ήταν η Επανάσταση, που, όμως, μόνο οι προλετάριοι μπορούσαν να την ξεκινήσουν. Το Κόμμα ήθελε να στενέψει τα όρια της σκέψης,, εκδίδοντας την 11^η έκδοση της Νέας Ομιλίας, καταργώντας πολλά ρήματα, άρα και πολλά συναισθήματα. Έτσι θα δημιουργούσε ανδρείκελα.

Ο Γουίνστον κάποια στιγμή βρέθηκε, χωρίς να το συνειδητοποιήσει, σε μια συνοικία προλεταρίων χωρίς να τον εντοπίσουν οι φύλακες του κόμματος και μπήκε σ' ένα παλαιοπωλείο. Έφυγε γρήγορα για αν μη γίνει αντιληπτός και πήγε στο δωμάτιό του, κατανοώντας ότι δε μπορεί να γλιτώσει από τον ασφυκτικό έλεγχο του Μεγάλου Αδελφού.

Στη δουλειά του μια μελαχρινή κοπέλα τον πλησίασε και κρυφά του έδωσε ένα σημείωμα με τις λέξεις «Σ' αγαπώ». Μέρες περνούσαν για να βρει τρόπο να μιλήσουν, ώστε να μη γίνουν αντιληπτοί, όταν τα κατάφεραν κανόνισαν ραντεβού στην εξοχή, όπου δεν υπήρχαν τηλεθόνες και μικρόφωνα. Η Τζούλια, μπορεί να ήταν

ενεργό μέλος του Κόμματος, συμμετέχοντας σε πολλές δραστηριότητες, αλλά μισούσε το Κόμμα και τη ζωή που της επέβαλλε. Από τότε συναντιούνταν με μυστικότητα, επινοώντας διάφορες τεχνικές, για να μη γίνουν αντιληπτοί, μέχρι τη στιγμή που νοίκιασαν το δωματιάκι πάνω από το παλαιοπωλείο. Εκεί βρισκόντουσαν με μεγάλο ρίσκο, μέχρι να τους ανακαλύψουν. Σίγουρα θα γινόταν κι αυτό. Εκεί συζητούσαν πώς θα μπορούσαν να ξεφύγουν. Ο Μεγάλος Αδελφός θα μπορούσε να τους κάνει να ομολογήσουν, όχι όμως να προδώσουν ο ένας τον άλλον.

Έρθε η στιγμή να συναντηθούν με τον Ο' Μπράιεν, πιστεύοντας ότι θα γίνουν μέλη της Αδελφότητας εναντίον του Μεγάλου Αδελφού. Λίγες μέρες αργότερα τους συνέλαβαν στο δωμάτιο που νοίκιαζαν.

Άρχισαν τα φρικτά βασανιστήρια για τον Γουίνστον από τον Ο' Μπράιεν. Ο Μεγάλος Αδελφός τελικά υπέταξε το μυαλό του Γουίνστον, που πρόδωσε την Τζούλια και αγάπησε τον Μεγάλο Αδελφό